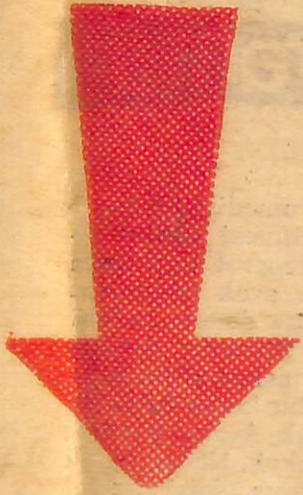

Lâle Oraloğlu'na göre:

«Kadınlar I-İh derse» oyunu müstehçen değilmiş

O'NA GÖRE
MÜSTEHÇEN
OLAN «KİŞİYİ
İGRENDİREN
ŞEYLERDİR»

Başkentimizin sanatse-
ver seyircileri Oraloğlu
tiyatrosunun, o meşhur
eserini Ankara Sanat Ti-
yatrosu sahnelerinde sey-
rettikten sonra bir «I-İh»
dediler... Oysa «Kadı-
nlar I-İh derse» adlı
oyun seyirci bulmakta
hiç güçlük çekmiyor, hat-
ta oyunun biletleri kapı-
şılıyor denilebilir... Tıpkı
sadece seks konusunun

işlendiği fikirsiz mecmua-
ların kapışıldığı gibi...

Bir eser müstehçen ge-
rekçesi ile mahkemeye ve-
rilmiş, oyuncularının hak-
kında aynı gerekçe ile tah-
kikata geçilmiş sanatkar-
ların birisi bunu protesto
için açlık grevine kalkış-
mış; ve bu oyun kimse-
nin ilgisini çekmesin, bi-
letler kapışılmasın; ola-
cak iş değil. Hele toplu-
mun çoğunluğunu bu ko-
nuda eğitilmemiş kimse-
ler teşkil ederse...

Lâle Oraloğlu gibi kül-
türü bir sanatçı da bunu
yani oyunun çok tuttuğu-
nu, başarısını biletlerin
kapışılmasıyla gösteriyor.
Nedenlerine inildiği za-
man, bu bir kasıt değil-
dir ve olamaz!

Oyunun müstehçen ol-
duğunu şiddetle reddeden
Lâle Oraloğlu'na kendisi'
nin «Müstehçenlik» kavra-
mının ne olduğunu sor-
duk. «Bence» diyor. Lâ-
le Oraloğlu «Müstehçen
kişiyi iğrendiren şeydir»

veya kişiyi cinsî bakı-
m-
dan tahrik eden şey müs-
tehçendir. Halbuki bir sa-
nat eseri hiç bir zaman
müstehçen olamaz.» Ve
anlatımdan anlatıma fark
olduğunu sözlerine ekli-
yor. «Meselâ» diyor. «Bir
acıık fıkrayı ele alalım, bi-
risi bunu anlattığı zaman
öylesine utanırsınız ki bir
anda kıpkırmızı oluverir
sınız. Halbuki bir başkası
aynı fıkrayı aynı kelime-
ler ile anlattığı halde sizi
hiç de rencide etmez, bi-
lâkis komik bulur kahka-
halarla güler geçersiniz.»
Görüldüğü gibi bu sözleri
ile Lâle Oraloğlu kendi an-
latımlarında sadece ko-
miklik unsurunun bulup
duğunu ve gülüp geçile-
cek bir komedi olduğunu
iddia etmekte...

Tecrübeye hürmetinin
olduğunu söyleyen Lâle
hanım bu yüzden şimdiye
kadar 35 tane reji yaptı-
ğı halde rejivi Yunan ko-
medisi üzerinde ihtisası o-
lan Erol Keskin'e bırak-
mış ve «yorum olarak, as-
lından, müstehçenlik bakı-
mından çok daha hafifle-
tildi» diyor. Hani o ara-
da insanın aklına hafifle-
tilmiş buysa... Diye bir
takım düşünceler de gel-
miyor değil...

Bütün bunlara rağmen
Lâle hanım şimdiye ka-
dar olan icraatına bakılır
sa gerçekten güçlü bir sa-
natkar. «Kadınlar I-İh
derse» deki alkışları bir
başarı neticesi olarak gös-
terdiği zaman kendisine
bunu hatırlattık. Yani «Siz
güçlü bir sanatçısınız al-
kışlar bunu ifade edebi-
ler» «hayır katıyyen «de-
di» seyirci çok nankördür
tıpkı bir kedi gibi.»

Lâle Oraloğlu başarısı-
nı bitmez tükenmez ener-
jisi ile yılmayan karakteri-
ne borçlu olduğunu söy-
lüyor. «Bir günde ancak
5 saat uyurum» diyor.
«Geri kalan zamanlarda
ise hep çalışırım.» «Peki

ORALOĞLU TİYATROSUNA
ANKARALILAR I-İH DEMEDİ
(Tiyatro mu gece kulübü mü?)

ya dinlenme» diye soru-
yoruz hemen «O
da» diyor «de-
ğişik şeylerle uğraştığım
zaman kendiliğinden hal-
lediliyor» meselâ reji ya-
parken çok yorulduğunu
hisseder etmez oturup
senaryo yazmayı dener-
miş veya kafasında başka
bir oyunun plânını kurar
mış...

Şimdiye kadar bir sürü
işte çalışmış Lâle hanım.
Jimnastik ve İngilizce ho-
calığı, filim artistliği, ban-
kanın birinde memure,
hattâ gazetecilik bile yap-
mış. Tam sekiz sene bu
meslekte çalışmış. Ama
bu son hadiseden dolayı
eski meslektaşlarına kırıl-
dığını söylüyor. «Basımın

bara bu işte yardımcı ol-
ması gerekirdi» diyor.
«Oysa onlardan tepki gör-
düm. Yok sahneye çıplak
çıkma istiyormuşum,
yok açlık grevinde sa-
mimi değilmişim vs. Yani
şahsıma hakaret telakkî
ettiğim şeyler, velhasıl
yazmadıklarını bırakmadı-
lar. Bunlar çok çirkin şey-
ler, hem sağcısı hem sol-
cusu attı tuttu. Oysa ben
bir sanatkar olarak ne
sol ne de sağ tanırım. E-
ğer bir sanat eserinin sa-
nat gücü varsa oynarım.
Gerçek bir sanatkar hiç
bir eğilimin esiri olmadan
sanatını icra eden kimse-
dir.» Kendisine bu yolda
başarılar diliyoruz!

Sevâ ULMAN

LÂLE ORALOĞLU
(Müstehçenlik anlayışı.)